

NORSK LOVTIDENDE

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 3.

Utgitt 22 januar.

1927

Skrivelse fra Socialdepartementet, hvori meddeles, at 17 janr. departementet i medhold av kongelig resolusjon av 25 april 1924 i henhold til lov nr. 5 av 2 april 1917 § 3 har bestemt, at den som i Kongsberg by gjør sig en næring av å drive herberge fra 1 februar 1927 å regne skal ha bevilling.

Den ved kongelig resolusjon av 5 november 1913 med hjemmel i den nu ophevede lov av 31 juli 1912 innførte bevillingstvang for bevertninger i Kongsberg forblir gjeldende uten fornyet beslutning herfra.

Skrivelse fra Socialdepartementet, hvori meddeles, at 19 janr. departementet ifølge bemyndigelse, gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924, i henhold til lov nr. 5 av 25 april 1913 har stadfestet — med endel redaksjonelle endringer — Tolga herredsstyres beslutning av 25 november 1926 om forandringer i herredets lukningsvedtekt for utsalgssteder av 4 mai 1917.

Vedtekten, som i dens endrede form trer i kraft 15 februar 1927, får følgende ordlyd:

§ 1. Samtlige handlende, der har butikk eller utsalgssted innen herredet, skal holde disse lukket fra kl. 7 aften til kl. 8 morgen, således at der ingen handel foregår i nevnte tidsrum.

Fra og med 15 juli til og med 31 august holdes lukket fra kl. 8 aften til kl. 8 morgen. Julaften, nyttårsaften, påskeaften og pinseaften lukkes kl. 6 aften.

§ 2. Den 1 og 17 mai lukkes kl. 1 eftm. Søn- og helligdager holdes helt lukket.

§ 3. Overtredelse av denne vedtekt straffes efter loven, jfr. straffelovens 339,2.

Plakat om foranstaltning til bekjempelse 21 janr. av «margboreren» (*Hylesinus* (*Myelophilus*) *piniperda*) og «den grå furuskuddvikler» (*Evetria Duplana*).

VI HAAKON Norges Konge gjør vitterlig:

I kraft av lov om bekjempelse av skadeinsekter og plantesykdommer av 21 juli 1916 bestemmes herved:

- 21 janr. 1. Innen Os og Fana herreder, Hordaland fylke skal det inntil videre være forbudt å la furutømmer eller avfall etter furutømmer (kvist undtatt) ligge ubarket i skog, på oplagsplass eller ved gård i tiden 1 april til 15 september. Stubber av furutrær skal bakes samtidig med at treet felles. Favnved av furu skal kløves så sterkt at barksiden ikke blir over 10 cm.
2. Etter påbud fra fylkesskogmesteren, skogforvalteren, statsentomologen, bestyreren eller den forstlige forsøksleder ved Vestlandets forstlige forsøksstasjon skal vedkommende eiere eller brukere være forpliktet til å hugge og avbarke stående skog i den utstrekning som de nevnte funksjonærer av hensyn til insektsfaren finner nødvendig. Kfr. nevnte lovs §§ 5, 6 og 2 c.
3. Overtredelse av foranstående bestemmelse medfører straffansvar.
Denne plakat trer i kraft straks.

Gitt på Oslo slott den 21 januar 1927.

Under vår hånd og rikets segl.

HAAKON.

(L. S.)

Ivar Lykke.

N. F. Leganger.

- 21 janr. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes: I. I henhold til § 4 i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov angående særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer av 8 mai 1900 meddeles approbasjon på vedtak av kommunestyret for Mosjøen ladested, Nordland fylke, i møte 3 november 1926 om nye almindelige helseforskrifter for ladestedet og forskrift om meldepikt når tuberkuløs syk flytter. II. De ved kongelig resolusjon av 24 mars 1894 approberte almindelige helseforskrifter for Mosjøen ladested opheves fra den tid de nye forskrifter trer i kraft.

De i post I omhandlede nye helseforskrifter m. v. er sålydende:

Kapitel I.

Boliger, byggegrunn, kloaker, skoler, forsamlingshus etc.

§ 1. Ved opførelse eller flytning av våningshus skal matjorden fjernes fra hustomten, denne skal være tørr og ved tilstrekkelig avgrøfting og avledning beskyttes mot overvann og mot grunnvann til sådan dybde som anlegg av tørr kjeller gjør nødvendig. På tun og gårdsplass skal fordypninger ut-

fylles, såat der ikke kan dannes vann- og sølepytter. Gulvet i 1ste etasje skal være dobbelt med tørr mellemfyll. Bygningen skal ligge slik til, at flest mulig værelser får sol. Vindusflaten skal være minst $1/10$ av gulvflaten. Høiden i beboelsesrum skal være minst 2,50 m. 21 janr.

§ 2. Kjellere må ikke brukes til beboelse, butikk, verksted eller kafé uten helserådets tillatelse. Kjellere skal ha vindu eller annen åpning, som kan brukes til luftveksling. Hvis der jevnlig skjer ansamling av vann i en kjeller, skal helserådet ha rett til å påby sådan drenering av grunnen, at kjelleren kan holdes tørr.

Bestemmelsen i denne paragraf skal også gjelde for allerede tilstedeværende kjellere, idet helserådet skal ha rett til å fastsette den frist, innen hvilken mulige forandringer ved deres benyttelse eller innretning skal være istandbragt.

§ 3. Helserådet kan forby bruken av eller påby utflytning fra bolig eller rum (arbeidsrum, losjhus, kaféer, forsamlingshus o. s. v.), som av mangel på tilstrekkelig lys eller luft, — ved fuktighet, urenslighet eller overfylling med beboere, — har vist sig å være bestemt skadelig i sanitær henseende.

§ 4. Intet skolelokale eller forsamlingshus må tas i bruk før det er godkjent av helserådet. Deres bruk er underlagt helserådets tilsyn og kontroll, jfr. bestemmelser av 7. juni 1902 og 25. april 1913.

Drikkevannsanordninger ved skoler og forsamlingshus skal godkjennes av helserådet.

§ 5. Utflytning av hele huset eller enkelte leiligheter kan påbys hvor farlig epidemisk sykdom er optrådt, for at huset eller leiligheten kan desinfiseres.

§ 6. Arbeidsrum og verkstedslokaler er underlagt helserådets tilsyn og de bestemmelser det fatter for å hindre sanitære misligheter.

§ 7. I arbeidsrum og verksteder må ikke være beskjeftiget flere arbeidere enn at hver arbeider får minst 10 m.³ luft. Der skal skje utluftning ved anordning, godkjent av helserådet, og så ofte dette bestemmer, så der alltid er frisk luft i rummet.

§ 8. I arbeidsrum og verksteder skal gulvet vaskes så ofte det trenges for å tilfredsstille fordringene til renslighet. Vask av tak og vegger likeså — dog minst 1 gang hvert halvår. Vinduer vaskes dog minst 1 gang hver måned.

Spytning på gulv eller vegger er forbudt. Der skal alltid være anbragt et tilstrekkelig antall spyttekopper i hvert arbeidsrum, — samt opslag om at spytning annensteds enn i disse er forbudt.

21 janr. Spyttkoppene skal hver dag rengjøres og innholdet oppbrennes.

Verksted, arbeidsrum eller rum, som får lys og luft fra sådant, må ikke brukes til beboelse eller soverum.

§ 9. Ved anlegg av bedrift som helserådet antar kan volde sanitære ulemper, skal planen for anlegget forelegges for og godkjennes av helserådet forinnan driften påbegynnes. Enhver bedrift av denne art — også de som allerede er igang, skal være underkastet helserådets tilsyn. Hvis det viser sig, at nogen bedrift blir drevet med større fare for den almindelige sundhetstilstand enn der nødvendig flyter av dens eget vesen, skal vedkommende rette sig efter de pålegg som helserådet gir til forebyggelse av den sanitære fare.

§ 10. Kloakker og avløpsrør skal ligge så dypt at de er frostfrie, ha tilstrekkelig heldning, være lette å holde rene og være forsynt med vannlås, så kloakkgass ikke går op i husene.

Hvor kloakken ikke munner ut i hovedkloakk, skal den såvidt mulig føres så langt ut i sjøen, at dens utmunning ikke er tørr ved lavvann.

Rensning av kloakker må utføres så ofte det er nødvendig.

§ 11. Eldre kloakker som ikke tilfredsstiller de sanitære fordringer, som helserådet stiller, kan dette påby forandret.

Kapitel II.

Renhold.

§ 12. Fortåg, gater, offentlige plasser, kaier og strandlinjer skal til enhver tid holdes rene, så der ikke utvikles stank. Her må ikke henlegges gjenstander eller avfall som virker forurensende i sanitær henseende.

§ 13. Det påhviler huseierne å holde gårds plasser, portrum og de til huset (tomten) hørende kloakker, rennestener, avløpsrenner, grøfter og fortåg rene, så ingen stank oppstår. Papir eller søppel som samles i grøfter eller rennestener må fjernes. Råtnende gjenstander (ting) som samler fluer må straks fjernes og grunnen renses.

§ 14. En tomtteier plikter å holde ubebygget tomt ren og fjerne urenheter og stillestående vann — om nødvendig ved lukkede avløpsgrøfter.

§ 15. I ethvert gårdsrum skal finnes minst 1 søppelkasse med lokk.

§ 16. Søppel og avfall, innbefattet fiskeavfall og slakteavfall, må ikke henlegges slik at det medfører sanitære misligheter eller ulemper for de omboende — f. eks. ved stank,

flueansamling eller på annen måte. Det må kun henlegges på 21 janr. de steder helserådet anviser eller har anvist.

Det er således forbudt å kaste søppel eller annet avfall i fjæren eller sjøen i byens nærhet.

Avfall fra bedrifter som utbrer stank kan av helserådet forlanges bortkjørt for hver dag.

§ 17. Når det finnes nødvendig i sanitær henseende kan helserådet påby, at søppel, søppelkasser, stinkende avfall og gårdsplasser dekkes eller blandes med torvstrø, nybrent kalk, sand eller lignende, så ulempene fjernes.

§ 18. Bortkjøring av gjødsel, privetinnhold og avfall skal foregå i så tette beholdere (vognkasser, søppelkasser), at gårdsplasser, fortåg eller gater ikke forurenses ved det. Helse- rådet kan i tilfelle bestemme, at det skal skje i lukkede be- holdere og til bestemt tid i døgnet.

§ 19. Privetinnhold og stinkende avfall, f. eks. fra fiske- forretninger, slakterier og garverier må ikke legges på de for ren søppel anviste plasser, men enten kjøres (føres) uten- om byen eller til de dertil særskilt anviste plasser — og over- dekkes på den måte helserådet bestemmer.

§ 20. Priveter og søppelbeholdere som ikke tømmes re- gelmessig i vinterhalvåret, må tømmes og renses senest innen mai måneds utgang.

§ 21. Skyllevann må ikke slås i vei eller gategrøfter.

§ 22. Bankning og rystning av tepper, seng- og gangklær må ikke foregå nedover trapper, gjennom vinduer eller fra balkonger utover fortåg eller gate.

Kapitel III.

Hoteller, losjihus, kaféer.

§ 23. I hvert soveværelse tillates kun anbragt så mange mennesker, at der på hver person faller minst 10 m.³ luft, hvis ikke særskilt av helserådet godkjent ventilasjonsord- ning gjør at fravikelse kan skje. Værelsene skal utluftes og gulvene skal vaskes hver dag. Hovedrengjøring skal finne sted minst hver 4. måned.

Tilstrekkelig antall spyttebakker skal der være på væ- relsene. De må rengjøres hver dag. Plakat som forbyr spyt- ning på gulvet skal være opslått på værelset.

§ 24. Overdynene på sengen skal være forsynt med tett lerretspoese. Denne, samt putevar og laken skal skiftes for hver losjerende. Sengklærne forresten skal vaskes eller dam- pes minst 4 ganger årlig. Sengene skal hver dag stå opslått minst 6 timer til utluftning.

§ 25. Hvis der på værelset er vannkaraffel eller spring, skal der også være et glass for hver losjerende. Dessuten et

21 janr. håndklæ for hver person — samt såpe og vaskefat. Håndklæet skiftes rent for hver ny losjerende. Vaskefatet skal vaskes hver dag. Det er forbudt å ha liggende kam og hårbørste på værelsene til avbenyttelse av de losjerende.

Hvor der til opvask av kopper og spiseredskaper ikke benyttes godkjent opvaskemaskin, skal kopper og spiseredskaper alltid kokes før de vaskes og skylles i rent vann efter vasken.

§ 26. Dersom verten erfarer, at han har hatt personer lidende av smittsom sykdom i losji, har han øieblikkelig å melde det til helserådets ordfører og etterkomme de pålegg, som denne gir ham.

Privetet skal hver dag efterses og vaskes. På privetet skal anbringes spyttebakke.

§ 27. I ethvert værelse kan helserådets ordfører forlange et eksemplar av disse regler opslått med angivelse av, hvor mange der har lov å bo på værelset.

Kapitel IV.

Priveter.

§ 28. Ethvert bebodd hus og enhver bygning, hvor der er stadig arbeidsvirksomhet, eller hvor der samles et større antall mennesker, skal ha de nødvendige priveter, i regelen minst 1 — et — for hvert 15de individ, som har tilhold i huset.

I bygninger, hvor flere mennesker stadig samles eller jevnlig ferdes (skoler, fabrikker, restaurasjoner, samlingslokaler etc.) kan helserådet pålegge innrettet pissoarer (urinsteder), dog må disse da kunne skaffes lukket avløp til kloakk. Pissoarene må til enhver tid holdes rene og fri for stank og, om forlanges, stadig overrisles med vann eller desinfiseres med kalk.

§ 29. Privetene skal ha tilstrekkelig lys, være ordentlig ventilert og slik beliggende, at stank ikke utbres til beboelsesrum, lukket entré, rum for tilberedning eller opbevaring av levnetsmidler, nabo eller beferdet gate eller plass. De skal til enhver tid holdes rene og istand.

§ 30. Hvis helserådet bestemmer det, skal priveter og gjødselkjellere være forsynt med tette binger, flyttbare tette kasser, tønner eller andre tette beholdere, som står på tett bunn noget over jordsmonnet.

§ 31. Privetene skal være innrettet slik, at de med letthet kan tømmes og renses. Såvel bingene som småbeholderne må tømmes, før de er helt fulle.

Privetbinger og gjødselbinger må i hvert fall være tomt

hver vår innen mai måneds utgang og ellers så ofte helserådet måtte finne det påkrevet. 21 janr.

§ 32. Tømning av privetinnhold og gjødsel i bolverk eller fra brygge er forbudt.

§ 33. Priveter, hvorfra ekskrementene går like i sjøen, må ikke anlegges uten helserådets samtykke.

Eldre sådanne kan forbys for å undgå sanitære misligheter.

§ 34. Helserådet kan påby — om nødvendig — strøning av priveter og binger med kalk, torvstrø eller lignende.

§ 35. Torvstrøklosetter med bøtter av godkjent konstruksjon kan innrettes, efterat helserådets tillatelse i hvert enkelt tilfelle er innhentet.

§ 36. Hvor eldre priveter er således innrettet, at de ikke med letthet kan tømmes og holdes rene, eller hvor de utbrer stank, skal eieren være pliktig til å treffe de foranstaltninger, som helserådet finner nødvendige til undgåelse av ulempe.

Vannklosetter.

§ 37. Ingen vannklosetter må innlegges uten helserådets tillatelse i hvert enkelt tilfelle.

§ 38. Vannklosetter må innrettes således, at spylekasser, spyleledninger og avløpsrør er frostfrie.

Klosettrummet må være godt ventilert og således innrettet og beliggende, at sundhetsforskriftene og bygningsloven tilfredsstilles.

Vannklosett må ikke ha utløp direkte til kloakkum, men kunne direkte ut i gårdens hovedkloakk utenfor dennes vannlås.

§ 39. Søknad om tillatelse til innlegg av vannklosett innsendes, før arbeidet påbegynnes, gjennom bygningskommisjonen. Den ledsages av følgende tegninger, hver i 2 eksemplarer:

1. Grunnplan av klosettrum og ledninger med angivelse av klosettstol, spylekasser, ventilasjonsrør samt avløpsrør til husets kloakk, renseluker m.m. i målestokk 1:100.
2. Situasjonsplan av bygningen med avløpsledninger til offentlig kloakk eller sjøen i målestokk 1:500.

§ 40. Før enn vannklosettet tas i bruk, må det godkjennes av helserådets ordfører.

Kapitel V.

Husdyrhold.

§ 41. Stall, fjøs, grisehus og lignende må ikke innres eller vesentlig forandres uten forutgående anmeldelse til helserådet. Dette kan helt forby denslags anlegg på steder,

21 janr. hvor det kan befryktes, at de vil fremkalle sanitære misligheter. De må ikke ligge nærmere våningshus enn 8 meter.

§ 42. Stall, fjøs, grisehus og lignende skal ha tilstrekkelig med lys og luft og innres og renholdes slik, at stank ikke utbres til beboelsesrum eller rum for levnetsmidler eller til nabo eller beferdet strøk.

Fjøs skal være lyse. De skal holdes rene og vel luftet. Storrensjøring minst en gang om året: Vaskning av gulv, vegger, tak og inventar med grønnsåpe og varmt vann og utluftning med gjennomtrekk i flere dager.

Kjørene skal holdes rene.

Melkekar og melk må behandles med den største renslighet.

I ethvert fjøs skal der være en vaskevannsstol med vaskefat, såpe og rent håndklæ.

Den som melker skal være iført et rent, hvitt armforklær og skal før melkningen såpevaske sine hender og vaske eller tørre av koens jur og spener med en ren, hvit klut. Melken må snarest bringes ut av fjøset.

Melk må ikke opbevares i beboelsesrum. Kan dette ikke undgås, må de kar hvori den opbevares, være tildekket. Under ingen omstendighet må dog melk opbevares i soverum eller i rum, hvor syke opholder sig.

Ved sykdom blandt besetning eller mistanke om smittsom sykdom i husstand skal alt salg av melk stanses, og forholdet meldes til nærmest boende helserådsmedlem som nærmere skal undersøke saken og gjøre innberetning herom til helserådets ordfører.

§ 43. Urin og annen fuktighet må ikke få trenge ned i grunnen, men skal gjennom lukket renne føres ut i gjødselkum eller kloakk eller opsuges i torvstrø. Gjødselen skal optas i tette binger eller andre tette beholdere som lett kan tømmes og renses. Helserådet kan påby, at gjødsel- og privetbingers gulv og vegger utføres av 30 cm. tykk betongstøpning. Grunnen omkring må holdes tørr — eventuelt kalkstrøs eller på annen måte desinfiseres for å hindre utklekning av fluer, som kan virke generende for de omboende.

§ 44. I kjellerrum under våningshus må ikke uten helserådets samtykke holdes fjærkre, kaniner eller andre dyr.

§ 45. Helserådet kan forby husdyrhold på steder, hvor det foranlediger sanitære misligheter, som vedkommende ikke kan eller ikke vil avhjelpe.

§ 46. Eldre staller, fjøs og lignende må, hvor det av helserådet anses nødvendig, innen en bestemt frist bringes i overensstemmelse med de herom gjeldende regler. Fristen må dog ikke settes til mindre enn 1 år. Oversittes denne frist, kan helserådet forby bruk av samme.

Kapitel VI.

21 janr.

Handel med næringsmidler.

§ 47. Det er forbudt å selge eller falby bedervede næringsmidler eller nydelsesmidler. Nærings- og nydelsesmidler som skal selges må ikke tilsettes stoffer, som helserådet anser skadelige for sundheten eller som kan skjule, at de er bedervet.

§ 48. For å hindre salg av bedervede eller for sundheten skadelige nærings- og nydelsesmidler kan helserådet jevnlig foreta undersøkelser på torv, utsalgs- og bevertningssteder, av de der falbudte eller opbevarte nærings- og nydelsesmidler. Helserådet er berettiget til når som helst å få utlevert de nødvendige prøver, hvis verdi om det forlanges blir å erstatte etter almindelig salgspris, dersom det ikke viser sig nødvendig å skride inn mot varens salg. Bedervede eller for sundheten skadelige nærings- og nydelsesmidler skal efter beslutning av helserådet uskadeliggjøres på eierens bekostning.

§ 49. Helserådet kan forby salg av andre gjenstander, f. eks. tapeter, tøier, leketøi og lignende, hvis benyttelse kan være farlig for helsen ved at de inneholder giftige bestanddeler.

§ 50. Opstår smittsom sykdom i nogets husstand der driver handel med fødemidler, og utsalgsstedet er i samme hus som den syke, kan helserådet forby handelsvirksomheten, hvis ikke den syke blir betryggende isolert eller fjernet og rummene desinfisert.

Håndverksdrift, særlig sådan, hvorved beklædningsgjenstander forarbeides, kan under samme forhold midlertidig forbys. Helserådet kan forby, at personer i hvis husstand det optrer akutt-smittsom sykdom, deltar i tilberedning av eller handel med næringsmidler og bruksgjenstander, når det kan være fare for smitteoverføring.

Helserådet kan midlertidig forby salg og annen overdragelse av nærings- og nydelsesmidler — herunder innbefattet melk og melkeprodukter — som er kommet fra eller selges fra noget sted, hvor der forekommer tilfelle — derunder innbefattet basilleutskiller — av farlig smittsom sykdom, som kan utbres med varene.

Lignende forbud kan helserådet nedlegge, hvis der på vedkommende sted ikke iakttas den tilbørlige renslighet ved varenes tilvirkning, behandling, opbevaring eller forsendelse.

§ 51. Utsalgs-, opbevarings- og tilberedelsessteder for matvarer skal være rene, lyse og luftige, fri for støv, stank og fuktighet og således innrettet, at de lett kan holdes rene. De må ikke brukes som sove- eller opholdsrum. Næringsmidler må ikke opbevares sammen med varer, som kan gi dem

21 janr. usmak eller bederve dem. All spytning og bruk av tobakk er forbudt i slike rum.

Vask av gulv må skje daglig. Hovedrengjøring minst 1 gang hvert halvår, hvis annet ikke er bestemt.

Tørr feining og avstøvning er forbudt.

Dersom disse bestemmelser ikke overholdes eller hvis lokalet ellers av sanitære grunner finnes uskikket til utsalg av næringsmidler eller enkelte sorter av sådanne, kan helse-rådet forby sådant utsalg, hvis vedkommende ikke kan eller vil rette på forholdet.

§ 52. Butikker og rum, hvor matvarer bearbeides eller tilberedes, skal være forsynt med rent vaskevann, såpe og rene håndklær. De personer som håndterer varene, skal jevnlig vaske sine hender. Vekt og mål som benyttes ved handel med matvarer, skal være rene, når de brukes. Det er forbudt å benytte brukte aviser til innpakning av mat.

§ 53. Byens fiskeforretninger (boder og brygger) må holdes rene og fri for stank. Ved salg av fisk på torvet skal fisken ligge i dertil innrettede kasser, som skal stå på et tørt underlag (kasse, benk). Er der på grunn av vind eller tørt vær støy eller sandfokk, skal fisken alltid holdes overdekket. Kjøtt som selges på torvet eller på gate, må alltid holdes helt innpakket i rent, hvitt lerret.

§ 54. Egg, smør og ost som selges på torv eller på gate må alltid være forsvarlig og godt innpakket.

Melkeutsalg.

§ 55.

- a) Fra steder, hvor der finnes tilfelle av farlig smittsom sykdom eller basilleutskiller av smittestoff for sådan sykdom, må melk eller melkeprodukter ikke tilføres byen eller mottas av byens folk eller melkeutsalg uten helse-rådets tillatelse.
- b) Melk og melkeprodukter fra syke (avmagrede) kjøer og fjøs med smittsom sykdom må ikke føres til byen eller mottas i byen. Melk og melkeprodukter fra kjøer, som er under lægebehandling eller bruker medisin, må ikke føres til byen eller selges uten helserådets tillatelse.
- c) Personer som lider av farlig smittsom sykdom eller som utskiller basiller, som kan fremkalle sådan sykdom — samt personer, som har væskende hudutslett, må ikke delta i melkning eller behandling av melk eller melke-kopper.
- d) Helserådet kan forby tilførsel til byen av melk fra fjøs med urenslig stell og kan i tilfelle kreve erklæring fra dyrlæge angående fjøsstellet.

- e) Ethvert melkeutsalgs skal, før det tas i bruk, godkjennes 21 janr. av helserådet.
- f) Utsalgene skal som regel ha egen inngang fra gaten. De skal være lyse, vel ventilert og fri for fuktighet. Gulv, vegger, tak og disk skal holdes i slik stand, at de lett kan holdes rene ved vask. Disken skal være belagt med plate av glatt sten eller annet glatt, for væske ugjennemtregelig materiale. Disk og gulv må hver dag vaskes omhyggelig, vinduer og dører minst hver uke, og vegger og tak minst hvert fjerdingår.
- g) Hverken betjening eller kunder må bruke tobakk i lokalene. Der skal være tilstrekkelig med spyttbakker, som daglig rengjøres. Vaskevann, såpe og rene håndklær for betjeningen.
- h) Betjeningen skal under arbeidet være iført helt hvitt forklæ med brystsmekk og forermer, og for meierienes vedkommende skal kvinnene også ha hvitt hodetøi, som dekker håret. De må være renslige og vaske hendene ofte. Syke personer med smittsom hudsykdom, væskende sår o.s.v. må ikke betjene utsalg av melk eller melkeprodukter. Smittsom sykdom i familien må straks meldes helserådet.
- i) Melk og fløte der er bestemt til salg, må under transport og forhandling opbevares i rene kar, samt være vel tildekket, — spesielt i de utsalg, hvor også andre varer forhandles. Målingen må skje i rene mål med så langt skaft eller hank, at hendene ikke berører melken. Glassur og fortinning i mål og kar må være hel. Ufortinnede jernkar må ikke brukes.

Utmåling på gater eller i portrum er ikke tillatt.

Det er strengt forbudt å drikke av målekarrene eller spannenes lokk.

- j) Eldre melkeutsalgs skal i løpet av et år etterat disse regler har fått kongelig stadfestelse, være bragt i overensstemmelse med disse regler i den utstrekning helserådet forlanger.
- k) I ethvert meieri eller utsalg skal et eksemplar av disse regler være opslått.

Regler for renhold i bakerier.

§ 56.

1. Bakeridriften uvedkommende gjenstander, som kan gi anledning til å samle støv eller forårsake stank i arbeidsrommene eller forhindre disses rengjøring, må ikke finnes i bakeriet eller i de rum, som står i åpen forbindelse med dette.

- 21 janr. 2. Bakeriet og de rum, som står i forbindelse med dette, må alltid holdes omhyggelig rene. Hver dag efter endt arbejde skal gulvene rengjøres enten ved skrapning, feining eller vaskning. Gulvene skal dessuten vaskes grundig en gang ukentlig. Vinduer og dører må vaskes minst én gang hver 14. dag. Vegger og tak skal i sin helhet hvittes og males eller vaskes 2 ganger årlig.

Tørr feining og avstøvning er forbudt.

3. Trau, bord, hyller og vannbeholdere av ethvert slag må daglig rengjøres eller tømmes. Smør, melk og andre stoffer som benyttes til fremstilling av bakverk, må oppbevares i rene, tildekkede kar.
4. Melsekker skal avbørstes og renses omhyggelig for smuss, før de bringes inn i bakeriet, og innholdet tømmes i bakeritrauet.
5. Hvert bakerilokale skal være forsynt med god ventilasjon. Hvor bakeriovn, dampkjeler eller vannpanner fyres gjennom ilegg i bakerirummet, skal det i disse ikke bringes inn mer kull eller annet brenne enn nødvendig for dagen. Kull og koks skal oppbevares i særskilte beholdere. Aske og annet avfall skal bringes ut daglig.
6. Der skal sørges for tilstrekkelig lys i arbeidslokalene eller tilstøtende rum.
7. Hvert bakeri skal være forsynt med vask og vaskestell med såpe og rene håndklær. Enhver arbeider skal få utlevert et rent håndklær minst én gang ukentlig. Arbeiderne skal vaske sine armer og hender umiddelbart før arbeidets begynnelse og iaktta renslighet under samme. Arbeiderne skal under sitt arbejde være iført en egen hvit lerretsdrakt, som ikke må brukes utenfor bakeriet og som minst én gang ukentlig skal skiftes med en ren.

Personer med sår eller utslett på hender eller armer tillates ikke å beskjeftiges i bakeriet.

8. Det skal i bakeriet være et rum, hvor arbeiderne kan henge fra sig sine gangklær og iføre sig sin bakeridrakt. Om vinteren skal dette rum holdes tilbørlig oppvarmet.
9. I ethvert arbeidsrum skal det være et tilstrekkelig antall spytebakker, som skal tømmes og rengjøres hver dag. Personer under 18 år må ikke anvendes til å rense spytebakkene. Spytning på gulvet er forbudt. All bruk av tobakk er forbudt i bakeriet.
10. Ved ethvert bakeri skal der være et tilstrekkelig antall forsvarlig innredede klosetter, som skal være behørlig fjernet fra bakeriet. De skal rengjøres 2 ganger ukentlig og være forsynt med klosettpapir. Ved bakeribedrifter hvor fler enn 10 personer av begge kjønn er beskjeftiget, skal der være særskilte klosetter for menn og kvinner.

Enhver arbeider skal vaske hendene efter benyttelse av 21 janr. klosettene.

11. I rum som står i åpen forbindelse med bakeriet må ikke finnes sovesteder.
12. Ved nyoprettede bakerier tillates ikke kloakkum anbragt inne i bakeriet. Kloakkum, som i eldre bakerier er anbragt i selve bakeriet, skal innen et år efter helseforskriftenes ikrafttreden være fjernet.
13. Ombringelse i byen av brødvarer skal foregå i tildekkede kasser, kurver eller i vel renholdte vogner, som er tildekket.

Et eksemplar av disse regler skal være opslått i et hvert bakeri på et iøinefallende sted.

Regler for slakterier, pølsmakerier og kjøttutsalg.

§ 57.

1. Ethvert rum der benyttes til slaktning, skal ha tette vegger, oljemalet i lys farve. Gulvet må være tett, av betong, sten, cement eller annet av helserådet godkjent materiale, som lett kan holdes rent. Gulvet skal ha fall til kloakken, som må være forsynt med rist. Det skal spyles rent efter hver slaktning.
2. Gulv, tak og vegger skal holdes omhyggelig rene. Det samme gjelder også alt inventar og de redskaper som brukes til slaktningen. Når redskapene ikke blir brukt, skal de være anbragt slik, at de lett kan kontrolleres.
3. Binge må ikke gå inn under slaktebua eller noget rum, som tjener til ophengning av kjøtt eller rensning av tarmer eller står i åpen forbindelse med disse rum.
4. Slakteavfall skal straks efter slaktningen fjernes fra slaktebua og opsamles i en tett med lokk forsynt jernkasse, som om sommeren skal tømmes minst 2—3 ganger ukentlig og om vinteren minst én gang ukentlig. Efter hver tømning skal den renses grundig. Knokler, talg og huder må ikke opbevares i slaktebua.
5. De slakede dyr skal ophenges fritt fra veggen i et særskilt fra slaktebua adskilt rum.
6. Slaktehus, pølsefabrikk og utsalgsssted skal være lyse og godt ventilert. Gulvet lett å holde rent. Fluer må holdes mest mulig borte.
7. I pøsemakerier og kjøttutsalg skal gulv, vegger og tak være tette og glatte og uten sprekker, og der skal være innlagt vann. I pøsemakerier skal gulvet ha fall med avløp til kloakk. Angående fjernelse av kjøttavfall derfra gjelder de under 4 gitte regler.

- 21 janr. 8. I kjøttutsal skal bord og disk være belagt med plater av polert sten eller lignende ugjennemtregelig glatt stoff.
9. De i slakterier, pølsemakerier og kjøttutsal beskjeftigede personer skal være iført rent, hvitt forklæ med brystsmekk og forermer, som skiftes minst 2 ganger ukentlig. Vaskevann, såpe og rene håndklær må finnes i hvert arbeidsrum. Arbeiderne må vaske armer og hender, før de begynner arbeidet. Tobakksrøking og spyting på gulvet tillates ikke. All kjøttmat må være tildekket til beskyttelse mot fluer.

Utstilling av kjøtt utenfor butikkdøren er forbudt. Kjøtt må ikke opbevares sammen med varer, som gir det bedervet lukt eller smak (f. eks. grønnsaker, gammelost og fisk).

10. Publikum forbys å berøre opdelt kjøtt, som er utlagt til salg i slaktebu og butikk.
11. Slakterier og pølsemakerier må ikke innres eller tas i bruk, før de er anmeldt til helserådet og godkjent av dette.
12. Transport av kjøtt gjennom byen skal foregå i rene, helst lukkede vogner eller i rene trau eller kurver og være innhyllet i rent dekke. Det er ikke tillatt å sitte på varene under transporten.
13. Til pøselagning og tilberedning av ferske kjøttspiser i pølsemakeriene må kun benyttes friskt, godt kjøtt. Det er forbudt å tilsette kjøttvarer stoffer, som helserådet anser skadelige for helsen eller som kan skjule, at varene er bedervet.

Redskaper som benyttes i slakterier, pølsemakerier og kjøttutsal skal rengjøres godt hver dag.

14. Ovenstående regler skal finnes opslått på et ioinnefallende sted i enhver av byens slaktebuer, pølsemakerier og kjøttutsal.

§ 58. Under salg og behandling av kjøttvarer på torv må den største renslighet iakttas. Slaktet skal alltid være innhyllet i rent dekke og ikke være anbragt sammen med andre varer eller gjenstander, som kan forurense det eller bibringe det et mislig utseende, lukt eller smak. Opdeling av slaktet i vogn skal utføres på ren huggestabbe eller ren fjel, som medføres særskilt til dette bruk. Alle redskaper, som benyttes under opdelingen, skal være rengjort, før de brukes.

Selgeren skal under salget være iført rent forklæ og rene armbeskyttere. Han skal påse, at publikum ikke berører varene. Midlertidige utsalgssteder på torvet skal være innrettet med vegger som helt telt og med disk dekket av en ren duk og forsynt med vaskestell, rent vann, såpe og håndklær. Opkjøpere, som driver handel med kjøtt på torv som binæring, skal oprette midlertidige utsalgssteder.

De personer, som er beskjeftiget med kjøttutsalg, skal 21 janr. være iført rent antrekk som i § 57,9 bestemt for byens slaktere.

Kapitel VII.

Barberstuer.

§ 59.

1. Barberstuen med tilstøtende rum skal alltid holdes rene og godt utluftet.
2. I lokalet skal finnes tilstrekkelig antall spyttbakker, som skal rengjøres hver aften. Denne rensning må ikke foretas av personer under 18 år.
3. Hovedrengjøring av barberstuen med tilstøtende rum skal foregå minst 2 ganger om året. Gulvet skal vaskes minst 1 gang daglig. Bord, hyller og lignende skal tørres hver dag og alltid holdes rene. Alt avfall (hår m. m.) skal hver aften fjernes. Avfallet skal feies sammen efter hver hårklingning.
4. Barbererne skal iaktta omhyggelig personlig renslighet og under arbeidet være iført ren, hvit jakke eller frakk, som skal skiftes minst 2 ganger ukentlig. Personer med sår eller utslett på hender eller armer tillates ikke å beskjeftiges i barberstuen.
5. Klippemaskiner, sakser, kniver, koster, børster og kammer skal rengjøres for hver gang de brukes, — enten ved kokning eller vask i 5 pct. karbolvann (lysoformopløsning). Alunsten skal avskyllles hver gang før og efter bruk.
6. Efter betjening av kunder lidende av utslett eller håravfall som kan befryktes å være smittsomt, må de benyttede redskaper kokes i minst 10 minutter, før de benyttes til andre.
7. Bruk av maskinbørste og pudderkvast er forbudt.
8. Ved barbering skal der for hver kunde benyttes renvasket og rullet serviett og ren bedekning over nakkeputen. Ved hver hårklingning benyttes en halsstrimmel av silkepapir eller vatt, som kun tillates benyttet en gang. Kappen skal vaskes minst 2 ganger ukentlig.
9. Barberkopp skal renses i varmt vann mellem hver barbering. Til innsåpning, som skal foregå med hånden hvis ikke kunden medbringer kost, skal kun benyttes såpeopløsning eller såpepulver.

- Når ny forretning opprettes eller eldre forretning flyttes, skal dette anmeldes til helserådet.
10. Et eksemplar av disse regler skal finnes opslått på et iøinefallende sted i enhver barberstue.

21 janr.

Kapitel VIII.

Bestemmelser om smittsomme sykdommer, dødsfall etc.

§ 60. Enhver i byen praktiserende læge skal innen den 5te i hver måned innsende til helserådets ordfører opgave over de av ham i den forløpne måned iakttatte tilfelle av epidemiske eller smittsomme sykdommer. Ved beslutning av helserådet kan det dessuten pålegges de praktiserende læger å innsende daglige eller ukentlige oppgaver over iakttatte tilfelle av enkelte sykdommer, hvis utbredelse helserådet har særlig interesse av å kontrollere.

Ved følgende sykdommer: pest, kolera, kopper, tyfoidfeber, flekktufus, blodgang, difteri, skarlagensfeber, barsel-feber, epidemisk cerebrospinalmeningitt og poliomyelitt samt encephalitis lethargica skal anmeldelse innsendes til helse-rådets ordfører samme dag.

§ 61. Ethvert alvorligere sykdomstilfelle, som kan antas opstått ved nydelse av giftige, bedervede eller forfalskede nærings- eller nydelsesmidler eller ved benyttelse av gjenstander, som inneholder giftige eller farlige bestanddeler, skal av den tilkalte læge øieblikkelig anmeldes til helserådets ordfører med angivelse av den formodede årsak og andre fornødne oplysninger. Det samme gjelder sanitære misligheter, som antas å stå i forbindelse med eller kan fremkalle sykdom.

§ 62. Like overfor skolene skal særlige forsiktighetsregler iakttas ved følgende sykdommer:

A. Kolera, kopper, flekktufus, nervefeber, blodgang, difteri, skarlagensfeber, poliomyelitt, epidemisk cerebrospinalmeningitt og encephalitis lethargica.

B. Smittsom øienbetendelse, skurv, skabb og herpes tonsurans.

Helserådet kan når det finnes påkrevet beslutte at nedenstående bestemmelser også skal gjelde andre enn de nevnte sykdommer.

De særlige regler, som her gjelder er:

1. Barn som lider av nogen av de nevnte sykdommer tilstedes ikke adgang til skolen.
2. Optrer nogen av de under A nevnte sykdommer i en familie, nektes også de friske barn i denne adgang til skolen. Skoleforbudet kan av helserådet utstrekkes til samtlige i huset værende skolepliktige barn.
3. Barn, der har lidt av ovennevnte sykdommer, må ikke søke skolen, før den behandlende læge har gitt tillatelse. De barn, som har vært forbudt å søke skolen på grunn av smittsom sykdom i hjemmet, må ikke tilstedes adgang til skolen føre enn et tidsrum svarende til sykdommens

inkubasjonstid er forløpet, efterat den syke er innlagt på 21 janr. sykehus eller på annen betryggende måte er isolert og desinfeksjon av hjem og klær er foretatt.

4. Ovenstående bestemmelser gjelder også lærere og vaktmester i hvis hjem smittsom sykdom er optrådt. Bor lærer eller vaktmester på skolen, og den syke ikke kan isoleres på betryggende måte, er helserådet berettiget til å lukke skolen, iallfall så lenge den syke ikke er fjernet og desinfeksjon ikke er foretatt. Det samme gjelder, hvis der i skolehuset bor andre familier, hvori forekommer smittsom sykdom.
5. Skolen skal hjemsende ethvert barn, som antas å lide av smittsom sykdom.
6. Under samme forhold som barn er forbudt adgang til skolen tilstedes der heller ikke adgang til forsamlingslokaler, kinematografer o. l.
7. Som betryggende isolasjon anses det, når den syke er isolert i eget værelse, som ikke må ha direkte forbindelse med den øvrige leilighet. Noget personlig samkvem må ikke finne sted mellom den syke og den som pleier ham på den ene side og leilighetens øvrige beboere på den annen side.

§ 63. Fartøier, som henligger på byens havn, og deres besetning, er med hensyn til renslighet og sundhetsforholdene ombord underkastet helserådets kontroll og bestemmelser.

§ 64. For ethvert fartøi, som innkommer på havnen med syke ombord, hvor sykdommen kan befryktes å være av smittsom art, skal, hvor ikke lovgivningen om karantenevesenet kommer til anvendelse, straks ved dets ankomst anmeldelse avgis til havnefogden om sykdommen såvidt mulig med angivelse av dens art, hvorefter havnefogden har å anmelde tilfellet for helserådets ordfører. Den syke må ikke forlate fartøiet, før sykdommens beskaffenhet er undersøkt efter helserådets foranstaltning.

Seng- eller gangklær, som har vært benyttet av nogen person med smittsom sykdom, må ikke bringes iland (f. eks. til vaskning) uten helserådets tillatelse.

§ 65. Om ethvert dødsfall, som er inntruffet i byen eller på fartøier på byens havn, skal før begravelsen kan foregå skaffes en efter et av helserådet godkjent skjema utferdiget anmeldelse fra autorisert læge. Hvis læge ikke har vært benyttet, blir dødsanmeldelsen å utferdige efter foretatt liksyn av læge.

§ 66. Lik av personer, som er døde av smittsom sykdom utenfor byen, må ikke bringes inn i byen uten helserådets tillatelse og kun under iakttagelse av de forsiktighetsregler, som dette måtte bestemme.

21 janr. § 67. Lik må ikke henligge så lenge, at det ved stank eller forråtnelse volder ulempe i sanitær henseende.

§ 68. Efter dødsfall av smittsom sykdom skal sykeværelset desinfiseres, før det tas i bruk.

§ 69. Ved tæringssykes flytning skal der skje anmeldelse til helserådets ordfører. Anmeldelsesplikt påhviler så vel den huseier, fra hvem den syke flytter, som den huseier, til hvem han flytter. Før den fraflyttede leilighet atter tas i bruk, skal den desinfiseres og rengjøres.

Kapitel IX.

Om brønner og drikkevann.

§ 70. Vanndammer, hvis vann benyttes som drikke- og matvann, skal med omliggende terreng holdes rene og fri for urenselig eller sundhetsskadelig tillop og må ikke på nogen måte forurenses ved vask eller annen urenslighet i nærheten.

§ 71. Brønner og vannkummer skal være anlagt slik, at de ikke får tilsig av overvann eller grunnvann fra priveter, fjøs, slakterier eller kloakker.

De skal ha tette vegger minst 0,80 m. under jorden og 0,20 m. over jorden. Ifall brønnhuset har døråpning, skal dennes underkant være minst 0,70 m. fra jorden. Døren skal kunne låses.

Overflatevann må ikke sige ned langs brønnens vegg.

§ 72. Inneholder en brønn urent eller sundhetsskadelig vann, kan den av helserådet forlanges igjenkastet, hvis den ikke blir rensset eller ikke kan renses tilfredsstillende.

Kapitel X.

§ 73. Hus- og grunneiere er personlig ansvarlige for, at alle de plikter oppfylles, som disse helseforskrifter pålegger dem, og skal ikke kunne undskylde sig med forsømmelse fra sine folks eller leieres side. Er eieren ikke bosatt i byen, må han for helserådet oppgi en her bosatt person, som på hans vegne skal sørge for at disse plikter oppfylles. Forsømmes disse, blir dog ansvaret hvilende på eieren, medmindre helserådet har gått inn på, at ansvaret skal bæres av stedfortrederen og denne har erklært sig villig. Denne innrømmelse kan dog tas tilbake.

§ 74. Undlater nogen innen den frist, som settes av helserådet eller av ordføreren på dettes vegne, å utføre noget, som påhviler ham efter disse forskrifter eller helserådets lovmedholdelig fattede beslutning, kan helserådet la både dette og hvad det ellers finner nødvendig for å hindre at forsømmelsen volder ulempe eller skade i sanitær henseende, — utføre på vedkommendes bekostning.

§ 75. Hvor gårdens renovasjon er overtatt av kommunen 21 janr. eller av kommunen autorisert renholdsverk, kan ansvaret for dette arbeides vedtektsmessige utførelse overføres på renholdsverket, når kontrakt opprettes derom.

§ 76. Fra bestemmelser i disse forskrifter kan helserådet tilstede avvikelser, hvor de på grunn av særegne forhold måtte finnes å foranledige uforholdsmessige ulemper for vedkommende.

§ 77. Overtredelse av disse forskrifter straffes efter den til enhver tid gjeldende lov.

§ 78. Ovenstående helseforskrifter trer i kraft, når de har fått stadfestelse og er behørig bekjentgjort.

§ 79. Helserådets ordfører i forening med dets øvrige medlemmer har overtilsynet med byens sundhedsforhold.

§ 80. Så vel politiet som helserådets medlemmer skal straks melde til helserådets ordfører, når de opdager, at helseforskriftene ikke følges eller når andre sanitære misligheter kommer til deres kunnskap.

Kongelig resolusjon, hvorved i henhold til lov om vårtorskefisket ved Romsdals amts kyst og fjorder av 1 juli 1907 § 25, 1ste ledd, bestemmes som gjeldende inntil videre at påbudet i nevnte lovparagrafs 1ste punktum om at alle fiskereds-kaper skal være optatt av sjøen innen midnatt før søn- og helligdager ikke skal være gjeldende innen den havstrekning som er tillagt Ona-Bjørnsunds opsynsdistrikt.

Nærværende resolusjon trer i kraft straks.

Skrivelse fra Justisdepartementet, hvori meddeles, at 22 jan.
 1899. Departementet ifølge henryndigelse gitt ved kongelig resol-
 av 16 januar 1925 i henhold til lov av 19 april 1899
 om skattelse av bær mot bruk. Utgitt: Renshof, Yngve

Utgiver: Byråchef Young.

Grøndahl & Søn's boktrykkeri. Oslo.